

	JAN	FEB	MÁR	ÁPR	MÁJ	JÜN	JÚL	AUG	SZE	OKT	NOV	DEC
A												
B												
N												
P												
Á												

4. ábra. A vörösfenyőtű aknázómoly életciklusa

reskedelmi forgalomban is kapható, szintetikusan előállított illatanyaga. A feromoncsapdával nyomon lehet követni a rajzás alakulását, illetve következtetni lehet a kártétel mértékére. 2007-ben a Soproni-hegyvidéken végrehajtott kísérleteink megmutatták, hogy a kártétel elsősorban az idősebb állományokban várható. Fiatalabb állományokban a kár mértéke, illetve a csapdádba fogott lepkék száma is alatta maradt az idősebb faállományokban tapasztaltaknak. Alacsonyabb fák esetén ősszel, a tűlevelek lehullása után, a rügyek környékén visszamaradó zsákok száma adhat iránymutatást a populáció nagyságáról.

Eddigi hazai tapasztalatok alapján nem tartották indokoltnak védekezni ellene, de az idei év károsítása felvetette ennek szükségességét is (állomány szintjén). A cikotai vörösfenyő-plantázsban védekeztek is ellene. A külföldi szakirodalom említi gradációját, első-

sorban magashegységi és észak-európai területekről. Külön kiemelik, hogy az egyes *Larix*-fajok, illetve fajták/változatok különböző mértékben viselik el, illetve tolerálják a kártételt. Ez valószínűleg a soproni területen is így van, mivel a kártétel a Tuskó-féle vörösfenyő kísérleti területen, illetve annak közvetlen környezetében jelent meg. Egyes fák regenerálódtak a tavaszi károsítás után, míg mások elpusztultak. Sajnos az egyes facsoportok származási helyeit a fellelhető térképek és leírások alapján beazonosítani nem tudtuk.

Nagy valószínűséggel a faj nem egyedül felelős a bekövetkezett kártételért. A vizsgálatok során kivágott három elpusztult fából kettő gyökérkorhadott volt. A törzsek közelében megtaláltuk a fenyő-likacsgomba (*Phaeolus schweinitzii*) termőtesteit. A pusztulófélben lévő törzseken nagy számban jelennek meg a különböző szűfélék, melyek közül a vörösfenyőszű (*Ips cem-*

5. ábra

brae) a domináns. Enyhén villásodó meneteit jól lehet látni az előző évben elpusztult fák törzsén.

Az erősen károsított fák többsége kiheverte a tavaszi kártételt, de a fák kb. 10%-a elpusztult nem sokkal azután, hogy kifejlődött rajtuk a következő nemzedék (június vége). Az elpusztult fák is legyengülnek, egyéb károsítók (pl. vörösfenyőszű) jelenléte esetén nagyobb valószínűséggel pusztulnak el. Jelentős lehet a növedékvesztés is, bár ezt most nem vizsgáltuk.

Erdészek is futottak a Szupermaratonon

Tizennyolcadik alkalommal került sor a Bécs és Budapest közötti 320 km-es szupermaratonra, amely 2006 óta Pozsonnyal bővült, és Samsung Szupermaraton néven rendezték meg.

A mezőny a hagyományoknak megfelelően Bécsből indult, majd öt nappal később a budapesti Városligetben ért célba. Az egyéni versenyre kilenc országból 53 versenyző, köztük 11 nő nevezett. Változóban hat országból 152 csapat nevezett.

Amint az talán már – legalábbis szűkebb szakmai körökben – köztudomású, a Forest Trapp hosszútávfutó erdészeti váltócsapat 2007-ben is résztvevője volt a Bécs-Pozsony-Budapest Szupermaraton váltóversenyének, melynek során 31 óra 20 perc 31 másodperces össz-futóidővel sikerült teljesíteniük az összességében 320 km-es versenytávot. Ez az eredmény az erdészek öttagú hosszútávfutó csapatát a 139 férficsapat közül a 96. helyre kvalifikálta, e versenysorozat egyúttal Európa

egyik legnevezetesebb ultramaratoni rendezvénye, tehát eleve a profisszónális élmezőny is megméretteti magát rajta, így az elért eredmény is ezzel arányosan felértékelődik.

Az idei verseny is komoly felkészülést igényelt. Keményen helyt álltak a fiúk az erős mezőnyben.

Őszinte tisztelet a csapattársaknak ezért a nagyszerű teljesítményért. A hosszabb távokon is szélvészgyors *Bakos Gergőnek*, a derékfájdalmait köz-

tünk fizikailag is elfeledő, és így rendre hasonlóképpen iramodó *Szentpéteri Sanyinak*, az elnyúlhatatlan *Bakos Petinek*, *Hartmann Misinek*, aki a csapat legidősebbje és nem utolsó sorban a nagy szervezőnek és buzdítóknak, csapatalapítónak *Padányi Gulyás Gábor* erdőfelügyelőnek.

Ám nem hagyhatjuk köszönő szó nélkül ama szponzorokat sem, akik pénzügyi oldalról tették lehetővé részvételüket: úgy is, mint *Andreas Stihl Kereskedelmi Kft.*, *Pilisi Parkerdő Zrt.*, *Vértesi Erdő Zrt.*, *Bakonyerdő Zrt.*, *Magán Erdőtulajdonosok és Erdőgazdálkodók Országos Szövetsége (MEGOSZ)*, *Országos Erdészeti Egyesület*, *Morus Kft.*, *Ráckeve (Iványos László)*, *Magyaröltgy Mémőki Iroda Gödöllő (dr. Tácsik Mihály)*, és nem utolsó sorban *Haraszti Gyula* okl. erdőmérnök.

Köszönet tehát még egyszer mindenkinek, abban a reményben, hogy jövőre – immáron 5-ödször – újfent nekivág a Forest Trapp Erdészeti Szupermaraton Váltócsapat.

Szentpéteri Sándor

